

Chemarea

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:

Pe un an.....Lei 180.—
Pe un jumătate an.....Lei 100.—
Autorități și instituțiuni.....Lei 500.—
In streinătate dublu.

**ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 36**

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Cluj, Strada Regina Maria Nr. 36. — Telefon: 7-69

Mare nostrum

Înainte de ce s'ar instăpâni asupra ei alții, Marea neagră trebuie să fie a noastră. Rusia nu va renunța niciodată la politica de expansiune spre Constantinopol iar înainte de a ajunge acolo ne va cotopti pe noi. Din aceste motive trebuie să fim din ce în ce mai puternici. Marea neagră e chemată să ne dea proporții, să ne facă faima nepertoare. De aceea toate statele ni-zuesc spre mare.

În primele zile ale lunii Septembrie flota de război a României se va mări cu încă două mari unități. Ne vor sosi din șantierele italiene două vase construite după cele din urmă perfecționări ale tehnicii, contra torpiloarele „Regele Ferdinand“ și „Regina Maria“.

O statistică din preajma războiului fixează la 37 unități toate tipurile de vase de război pe cari le aveam pe Marea neagră. În acest număr intră monitoare, submarine, torpiloarele, contratorpiloarele, canonierele cruciștoarele etc. În același timp Rusia dispunea de 11 vase de linie, 6 cruciștoare, 34 contratorpiloare, 17 torpiloare și 18 submarine.

Războiul cu pierderile cari îi sunt inerente a mai schimbat datele statistice în favorul nostru mai ales în urma păcii victorioase care a împățit între statele succesare unitățile cari au supraviețuit mării măsurări de forțe, din flota austro-ungară.

Cu toate acestea Rușii ne sunt încă superiori. Noi nu ne putem avânta în largul acestei mări cu siguranța care ar trebui să o avem, mai ales atunci când ținem seamă că 60% din importul și 90% din exportul nostru iau calea orientului și occidentului chiar pe Marea Neagră.

„Viitorul României e pe mare“. După ce am ajuns la acea extindere teritorială căreia nu-i mai putem dori decât unele modificări de frontieră în avantajul nostru, trebuie să continuăm cu menținerea și amenajarea, ambianțelor și intereselor naționale spre mare.

Este de neprețuit, în complexul frontierelor noastre cea coastă maritimă lungă de aproape 400 km. care înainte de război nu era decât de 280 km. Poporul românesc încă nu are în formațiunea lui psihologică adâncul înțeles al nețârmuritelor întinsuri de ape. Noi suntem obicinuți cu marea lanurilor de grâu din pusta Bărăganului și cu piscurile ascendențe și despădurite din ce în ce mai mult ale Carpaților.

Uităm că fiecare război demonstrează un adevăr, respectat întotdeauna de Anglia: **că o dominație economică se întemeiază pe una militară**. Ori cât am fi de reconfortați în puterile noastre navale — acum după război — în fața colosului misterios rusesc suntem condamnați încă tot la defensivă strategică.

Avem de realizat un program maritim ăriaș. Ne lipsesc baze navale, o flotă națională de submarine, de aereo-

nave, contratorpiloare dar cu toate acestea ne-am îndepărtat mult de la ceea ce înjositoare situație când S. M. R. care în anul 1913 trebuia să recurgă la escorta vaselor noastre prin vase turcești pentru a-și procura siguranța pentru un transport temut de pirății mai mult sau mai puțin oficiali ai mării negre.

O nădejde pentru viitor și conturile unei noi mândrii naționale se întăresc

din ce în ce mai mult. Contratorpiloarele „Regele Ferdinand“ și „Regina Maria“ poartă două nume glorioase, dar peste această eternizare ele dovedesc un gând de sănătoasă îndrumare a energiilor naționale. Construirea de vase este un program care trebuie executat literă de literă și respectat fără șovăire.

Ion Sălăgianu.

Si vis pacem, para bellum

Istoria omenirii cunoaște deja de câteva milenii metafizica mângâietoare a păcii, dar n'a înregistrat decât de prea puțină vreme tendința permanentizării ideii pacifiste în încălcitul domeniu al politicii internaționale.

Isus Hristos marele filosof al sufletului omenesc a fost cel dintâi care a propovăduit apologetic înfrățirea între popoare, prin iubire și înțelegere, sintetizând în lozinca celor două vorbe, „pace vouă“ un întreg credeu, în această direcție.

Conștiința umană desorientată și adâncită în idolatrie, sufletul colectiv al umanității frământat de antropomorfismul sectar al cultului păgânătății străvechi, degajat de orice notă divergentă s'a întâlnit în marea religie a păcii universale. Disciplina creștinismului — trecând peste substratu-i divin — se infățișează și celei mai fardate minți moderne ca cel mai important eveniment istoric, încrustat cu bogate roade în evoluția societății umane.

Popoare ale căror însușiri etnice se contrariază brutal, națiuni nenumărate a căror civilizație și cultură se exclud constant prin comparație, se întâlnesc sufletește așa de armonios în religia lui, „pace vouă“.

Dar când aceleași nobile tendințe trec hotarele metafizice ale sufletului și încearcă forme concrete în marea contur al politicii internaționale, aspectul general ce-l îmbracă ideea păcii este cu totul de o altă structură organică.

S'a afirmat de atâtea ori de către diplomații bătrânei Europe necesitatea inexorabilă a păcii, s'a încercat mereu așezarea pietrii de temelie pe platforma căreia să se ridice biserica politică a păcii eterne — și în ziua în care iluziile erau la paroxism — izbucnia un nou măcel de sânge.

În 1913 când la Haga se înălța biruitor palatul păcii, s'a deslănțuit cel mai sguđuitor viifor de arme din istoria lumii.

O nație este o colectivitate specifică de sânge, de limbă și de aspirații, o

nație aduce în configurația hărții politice internaționale, sinucisități determinate de caracterele și pretențiile sale istorice. Pretenții, cari niciodată n'au cunoscut calea realizării pacifice, ci întotdeauna drumul barbar al războiului, care a masacrat milioane de oameni.

După războiul mondial care a dislocat moral, social și politic toată Europa, năzuințele de realizare a ideii pacifiste s'au acumulat din nou, rodind așezământul „Ligii Naționale“. Iar ca garanție mai mult a tratatului dela Trianon, însemnăm Mica-Antantă, al cărei scop este menținerea păcii în Europa Orientală.

Și cu toate acestea cine ar putea nega eternitatea dreptății pe care au formulat-o strămoșii noștri în acel sănătos și lapidar principiu: **Si vis pacem, para bellum!** Cine? Numai utopiștii politicii orbe, cari s'au desobicinuit să vadă realitățile — așa cum sunt.

Când Ungaria rothermeristă se pregătește mereu pentru revizuirea tratatelor, când Germania a dat dovadă în războiul mondial că în fața sa angajamentele internaționale sunt simple petice de hârtie (cazul Belgiei) ne poate momi cătuși de puțin irealizarea frumosului vis al păcii eterne?

Ieșirea recentă a ministrului german Treviranus care a fulgerat din nou în fața lumii spectrul războiului, a încoronat definitiv falimentul ideii pacifiste, atât de necesară și atât de sabotată poate tocmai pentru că e necesară. Ape-lurilor disperate ale dlui Briand, acest minunat apostol al păcii, răspunde Germania prin înființarea unui „partid al revanșei“ și prin discursul sângeros al ministrului Treviranus.

Iată dar, că deși suntem fanatici apărători ai idealului păcii, avem o sarcosantă datorie să nu neglijăm principiul sănătos al străbunilor noștri: „Dacă vrei pace, pregătește-te de război“.

Bazil Gruia.

Convenția anglo-română

de Dr. Aurel Păcurariu.

În cursul alor zece ani ne-am obișnuit să cetim în ziare, că cutare înalt demnitar a plecat în Apus să trateze o chestiune oarecare, că a sosit la destinație, că s'au ivit dificultăți, că s'a întors în țară, că a plecat din nou cu noi instrucțiuni, etc. Acesta era calapodul. Veșnice deplasări trâmbișate în lume și la urmă — un eșec trecut discret cu tăcere. Cu atât mai surprinși am fost când ziarele și Radio-București ne-a adus știrea, că la Londra s'a semnat convenția comercială anglo-română în condiții excepționale de favorabile pentru noi.

S'a lucrat la Londra în tăcere, fără tapaj, și fără reclamă personală. Și s'a făcut lucru serios! Faptul în sine, felul cum a procedat negociatorul nostru, conștitue un progres enorm și va forma — să sperăm — pentru viitor un precedent, pe care orice emisar sau mandatar român în străinătate va căuta și va trebui să-l imite.

Presa a adus cu prisosință elogii președintelui delegației românești, d-lui deputat V. V. Tilea, relevând dificultățile cu cari a avut de luptat, felul cum a înțeles să rezolve problemele ce se puneau și avantajile ce a știut să exopereze României. Pe noi, cei grupați în jurul unei idei și a unei credinți, ne bucură însă mai ales faptul, că cel, care și-a făcut astfel mai mult decât datoria, este unul din părinții mișcării tinerețului, care din 1926 și până azi a ajuns să se impună în viața publică cu forța unei necesități. Azi Chemarea este o realitate ce nu se discută și va rămânea atâta timp cât membrii mișcării vor fi la înălțimea lor, dovedindu-și utilitatea pentru Stat și societate. În ce privește pe președintele delegației române în Capitala Angliei încrederea ce regele și țara au pus-o în el, dovedește, că posedă calități excepționale, iar felul cum s'a achitat de misiunea sa grea și delicată, le confirmă în întregime.

(Continuare pe pag. 11.)

Convenția anglo-română.

(Continuare din pagina 1-ă).

Nu intrăm în fondul convenției încheiate, ce o vom cunoaște în curând cu amănuntul. Trebuie să subliniem însă, că prestigiul țării și al națiunii române a fost nu numai apărat, ci și mărit de „desrobitul” V. V. Tilea, care a obținut ca textul românesc să fie considerat drept autentic și nu ca o simplă traducere a celui englezesc. Acest fapt constituie o excepție onorabilă dela un uz, care ne pune într-o continuă inferioritate față de cei, cu cari contractau și dacă cercetăm arhivele ministerului nostru de externe nu prea vom găsi alte cazuri. Cine cunoaște orgoliul, desigur justificat al englezilor, cariși-au erijat graiul la Societatea Națiunilor în limbă diplomatică, alături de franceza, va înțelege, că delegația noastră a exoperat un lucru mare.

Discuțiile ce s'au urmat la Londra au scos la iveală cu câtă ușurință neglijașeră guvernele precedente unul din cele mai însemnate deuse ale exportului nostru în Orient. Palestina, care se află, pe de-o parte relativ aproape de noi, iar pe de alta constituie o escală firească a liniilor noastre de navigație maritimă, nu este de loc organizată pentru comerțul nostru. N'avem acolo nici măcar consulate ce să apere interesele negustorilor români. S'a văzut însă, că marfa românească, vita, grâul, etc. ajunge totuși în Palestina, unde este apreciată, însă abia după un ocol uriaș, care face, ca profitul cel mare să fie nu al nostru, ci al străinilor intermediari. Iată deci o perspectivă strălucită ce ni-se deschide și căreia politica de valorificare a produselor naționale inaugurată de actualul guvern îi va da anvergura necesară.

După o teorie de curând anunțată, d. Dr. V. V. Tilea n'ar fi avut, ce e drept, calificația să reprezinte România la masa verde dela Londra, nefiind decât un ardelean „desrobit”. Am vrea să vedem însă pe acela, care ar avea curajul să-i zdrobească opera, încercând să realizeze una mai bună și mai favorabilă țării. Faptele, realizările, — Domnule Mareșal — sunt titluri ce singure trag în cumpănă! Capacitatea unui om și nu origina sa provincială îl indică și-l clasează ca apt pentru treburile publice.

Convenția dela Londra constituie în ansamblul tratatelor similare un progres real și o mare verigă în plus în lanțul ce ne atașează de statele, cu cari întreținem relații comerciale. S'o lăudăm nu este nevoie, căci ea constituie prin sine însăși o pledoarie.

Administrația județului Cluj

No. 8645—1930

Publicație de licitație

Se publică prima licitație pe ziua de 30 August 1930, care se va ține în camera 42 din palatul județului Cluj la ora 10 în fața comisiunii de licitații pentru aprovizionarea a 653 m. c. pietriș ciuruit pe șoseaua județeană Șarmășel-Miheș în valoare de Lei 350.174.

Ofertele se vor înainta scrise și sigilate împreună cu garanța de 5% din suma devizului.

Devizul și caetele de sarcini se pot vedea la serviciul tehnic al județului.

Cluj, la 9 August 1930.

Președinte: (Indescifrabil).

Secr. gen.: (Indescifrabil).

Cum se explică deficitele Operei din Cluj

VII.

O specialitate a Operei noastre din Cluj e colectarea, par'că intenționată a câtor-va defectoși la pronunțare, găngavi, etc. Slăbiciunile cu care te-a investit Dumnezeu, nu pot fi obiect de jenă ori motiv de atac din partea deaproapelui, ne-ar putea spune cei vizati, cărora în schimb, le-am răspunde că noi nici nu-i desconsiderăm, câtă vreme nu-i agreem pe scenă, unde prin însăși definiția artei pe care o servesc se recer calități cât mai apropiate de perfecție. Defectuosii la pronunțare și ar fi putut alege alte cariere mai potrivite lor și dacă nu au făcut aceasta la vreme, nu înseamnă că Opera nu i-ar putea face atenți acum despre greșala depe atunci. Că ce pond pun alte neamuri pe pronunțarea plăcută și perfectă a celor ce pășesc pe scenă, voi aminti o singură împrejurare: știm cu toții că frații noștri francezi nu folosesc „r”-ul să-i zic normal, ci mai mult presat între doi „h” în loc de „r”-ul obicinuit din limba română, ei întrebuințază un fel de „hrh”. Ori acesta e un defect din punct de vedere artistic, pe care artiștii francezi îl și lăpădă, trecând pela profesori italieni — de canto, cari îi învață la pronunțarea „r”-ului italian, forte, aproape cel mai perfect pentru a fi pronunțat la canto. Ai noștri dela Opera din Cluj? mulți dintre ei, își cântă înlocuind frumusețile textului cântat și al plasării accentelor atât de valoroase în arta lirică, cu niște mișcări de maxilare, împreunate cu un ceva ce seamănă a vorbă omenească și puțin și a cântat, bineînțeles nu cu a felului cum se cântă pe scene ce se respectă.

Defectuositățile fizice ale artiștilor publicul nu le iartă. Nu iartă nici pe cele mai ușoare, de cele grave să nu vorbim. Ne putem ușor închipui ce sârbătorit o fi fost în viața lui întreagă marele *Alessandro Bonci* în deosebi acasă între italieni. Ori l-am auzit acu-ș câți-va ani în rolul în care încă nimeni nu l-a întrecut din „*Un ballo in maschera*”. Era îmbătrânit și puțin adus la spate. Dar el era cu toate astea divin; ceeace n'a împiedecat pe italieni să regrete, chiar când îl aplaudau nebunește după celebra lui „*E vero od e follia...*” că e bătrân spunând în plus: „*peccato!*” *che è gobbo!*” deși nu era ghebos, decât adus puțin de povara celor 60 și ceva ani ce-i apăsau umerii, dintre cari 40 a servit pentru gloria artei italienești.

Cine vrea să înțeleagă ce am vroit să spun prin rândurile de mai sus va înțelege, fără să mai înșirui și alte exemple. Și ce bine ar fi dacă acei cari au înțeles ar și învăța și aplica învățăturile bune ce rezultă din cele de mai sus, și a căror aplicare imediată se impune atât de categoric la Opera din Cluj.

Onorată Direcțiune! Țineți cont că în afară de aprecierile D-Voastre, și publicul din sală are păreri. Nu uitați că aplauzele (poate interesante, de cele mai multe ori laice) alor doi înși întrec în efect pe cel ce cu justa apreciere se reține dela aplauze. O asemenea proporție cred că există la publicul Operei, iar conducera ar fi bine să-i observe și pe acei, cari nu aplaudă, decât când e cazul.

Dece? se va întreba Opera, doar de suntem curioși de părerea publicului, avem la dispoziția noastră doar criticele presei! Da! dar, durere, criticele, din zările noastre sunt în cele mai dese cazuri critice celui ce le scrie; sunt rare de tot criticele cari sunt în întregime și ale publicului.

Era cât pe aici să uităm Corul Operei, ar fi fost păcat, căci el doar a salvat nenumărate spectacole. Corul din Cluj, spre deosebire de cele mai multe coruri dela Opere a fost și este cutia cu surprize a artei lir-

rice dela noi, care ne-a dat câți-va soliști și soliste bune. Dacă Corul Operei din Cluj nu ar avea alt merit, decât acela că ni l-a dat pe *Grozăvescu*, și chiar cu atât binemerită întreaga recunoștință a noastră a iubitorilor de artă lirică. Corul Operei a fost bun, dar slab și plătit prea modest. Nu știm câți coriști și coriste figurează, ca atari, în statele de plată, știm însă că pe scenă abia era un pumn de oameni. Nu știm care este proporția reglementară, dintre numărul soliștilor și cel al membrilor corului; cu toate aceste riscăm (!) a bănuși, că nici la un caz nu cea dela Opera din Cluj. Și dece să fim noi excepție la toate cele? Salarul minim, fixat pentru un corist al Operei din Cluj, nu e un salariu serios din care să te poți susține și pe care să-l consideri ca un venit sigur și stabil. Capriciile șefilor nu cunosc stabilitate, iar lefurile lor exagerate de mari le dă mână să trăiască într-o atmosferă, de unde să nu creadă că sunt și oameni flămânzi pe lumea aceasta, cari de silă schimbă meseria, în dăuna Operei.

Dați drumul. Onorată Direcțiune. la 1—2 solist inutil, și fără nici un bagaj artistic, împărțiți leașa lor între membrii corului și ați salvat situația, mulțumind pe coriști și îndepărtând o pată două depe obrazul Operei.

Rămâne să vedem în articolele ce vor urma, alte probleme interesante de ale Operei, între cari misterioasa împrejurare dece solistele sunt cu mult mai bune decât soliștii: ș. a.

(Va urma.)

Școala Inferioară de Meserii Seica Mare.

A v i z.

Se aduce la cunoștința celor interesați că înscrierile la Școala de Arte și Meserii Seica-Mare se încep cu data de 22 August până la 20 Septembrie 1930.

Școala funcționează cu următoarele secții:

1. Tâmplărie de mobilă binale.
2. Rotărie de căruțe și trăsuri.
3. Fierărie și lăcătușărie.

Condițiunile de admitere în școală sunt: Să aibă terminat cursul primar, etatea de 12 ani până la 16 ani, să fie sănătos.

Cererile de înscriere timbrate vor fi adresate direcțiunii școlii însoțite de următoarele acte: 1. Extractul de naștere. 2. Certificat de absolvire a cursului primar. 3. Bilet de vaccinare, iar cei ce vor burse și actul pe paupertate.

Elevii sunt externi cât și interni. La înscriere vor plăti fiecare afară de orfani, o taxa de 300 lei.

Elevii sunt bursieri și solvenți. Bursele se vor acorda elevilor silitori și săraci, iar solvenții vor plăti o taxă anuală de 2500 lei, examenul de admitere se va ține la 28 Sept. a. c.

Absolvenții acestei școli în baza diplomei de absolvire au dreptul a face stagiul militar cu termen redus în baza art. 53 din legea de recrutare. Beneficiază de toate drepturile asigurate prin legea meseriilor, vor fi preferați întâiu la toate instituțiile industriale ale Statului, au dreptul a se înscrie la școlile superioare de Arte și Meserii sau la școala de conducători tehnici.

Direcțiunea.

Averescanii și I. G. Duca

„Indreptarea” de ieri publică următoarele:

„Publicitatea d-lui I. G. Duca nu este pentru lumea noastră politică, ceva nou. O cunoaștem de foarte multă vreme, iar acum în urmă — am și relevat-o în coloanele „Indreptării” — s'a manifestat în toată goli-ciunea ei înainte de revenirea Principelui Carol din pribegie. În adevăr, după ce d. Duca redactase și stilizase un pamflet al clubului central al partidului liberal, contra Principelui Carol, acelaș d. Duca eșea la Constanti-nopol, întru întâmpinarea Reginei Maria, care se inapoia din călătoria întreprinsă în Egipt și o punea în curent, cu publicarea acestei broșuri, făcând astfel o delatațiune în contra propriului său șef d. Vântilă Bră-tianu.

In viața politică a României, d. I. Duca este mai prejos de ceea ce se chiamă un om.

Dela Administrația județului Turda

No. 9406—1930

Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 16 Septembrie 1930 orele 9 dim. se va ține licitație publică cu oferte închise, sigilate, la Administrațiunea județului Turda, Piața Regina Maria 17 camera 27, înaintea Comisiunii de licitații, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de aprovizionarea cu pietriș necesar pe drumurile județene mai jos înșirate, cu termen de executare de 60 zile dela semnarea contractului.

1. Drumul județean Feneșel-Buru între km. 5—32 o cantitate de 1.010 m. c. pietriș, valoare lei 277.940.

2. Drumul județean Găbud—Ațintiș—Luduș între km. 24—38 o cantitate de 730 m. c. pietriș, valoare lei 264.720.

3. Drumul județean Unirea—Hădăreni între km. 10—10 o cantitate de 450 m. c. pietriș, valoarea lei 93.930.

4. Drumul județean Vișoara—Ceanul-Mare între km. 0—15 o cantitate de 800 m. c. pietriș, valoarea lei 297.740.

5. Drumul județean Turda—Săvădisla între km. 2—11 o cantitate de 800 m. c. pietriș, valoarea lei 230.000 și între km. 11—23 o cantitate de 720 m. c. pietriș, valoarea lei 235.550 precum între km. 24—30 o cantitate de 380 m. c. pietriș, valoarea lei 77.590.

6. Drumul județean Câmpia-Turzii—Vișoara—Tăurenii între km. 0—14 o cantitate de 810 m. c. pietriș, valoarea lei 184.210, între km. 15—21 o cantitate de 290 m. c. pietriș, valoare lei 149.910.

7. Drumul județean Luduș—Miheș între km. 0—6 o cantitate de 420 m. c. pietriș valoare lei 141.960, între km. 7—13 o cantitate de 380 m. c. pietriș, valoare lei 250.080, între km. 14—19 o cantitate de 195 m. c. pietriș, valoare lei 125.055 și între km. 20—26 o cantitate 195 m. c. pietriș valoare lei 135.990.

Ofertele se vor înainta pentru fiecare drum județean și sector aparte.

Estimația generală, caetele de sarcini și condițiunile speciale se pot vedea în orele de serviciu la Serviciul contabilizații.

Concurenții pentru a fi admiși la licitație trebuie să depună odată cu ofertele și garanția de 5% socotită la valoarea devizelor în numerar ori efecte garantate de Stat, prezentând rețepisa dela Administrația Financiară Turda și să facă dovadă că îndeplinesc condițiunile cerute.

Dispozițiunile art. 88—110 din legea contabilității publice și art. 31—53 din Reg. Oficiului central de licitații sunt aplicabile la aceste licitațiuni.

Turda, la 9 August 1930.

Preș. deleg. cons. jud.: (Indescifrabil)

Șeful serv. fin.: (Indescifrabil).

Ceții și răspândiți
„CHEMAREA”

„Desmințirile” dlui mareșal Averescu.

In loc de desmințire confirmare.

Hotărât lucru: d. mareșal Averescu n'are noroc. Sau anii mulți și grei cari îl apasă, îl determină mereu să pășiască cu stângul. Abia se potolise indignarea ce stârnise interviul dsale ardelenofob și iată că „desmințirile” recente menite să clarifice lucrurile și să producă o reabilitare, incurcă și mai rău treaba.

D. mareșal Averescu făcea mult mai bine dacă o lăsa... moartă. Lumea într'un gest de creștinească compătimire ar fi iertat și ar fi uitat. S'ar fi crezut că a fost o simplă rătăcire, o ieșire nenorocoasă într'un moment de rea inspirație.

Dar „desmințirea” dată denotă că dsă persistă în greșeala inițială, cu o voită pornire recidivistă. Ceeace de-a dreptul califică atitudinea dsale în aserțiunile — așa de nenorocit — făcute.

Fără a reveni asupra desmințirii în sine, care după cum am spus nu face decât să confirme interviul, facem următoarea constatare: d. mareșal Ave-

rescu a compromis definitiv întreg partidul poporului, căci acest partid nu mai poate avea pretenția de a governa în țara românească, dat fiind că numără atâția „desrobiți”; a violat grav sentimentele partizanilor dsale din Ardeal, cari au fost nevoiți să desmință interviul, pe care totuși d. mareșal nu l-a desmințit; a rămas tot în cercul vechei teorii a lui Apponyi pe care n'o admite nici un român, că Unirea s'a făcut sub forța baionetelor, a violat Constituția care decrează egalitatea deplină între toți cetățenii Români și nu admite clasificarea dlui general în „desrobiți și desrobitori” atribuind celor din urmă privilegiu în dauna celorlalți.

S'a insultat pe sine, când a insultat pe fostul dsale colaborator, regentul Sărățianu, care în primul guvern Averescu a fost ministru de interne. Credem că e suficient pentru că cineva să fie sters definitiv din controalele politice active a României-Mari.

„CHEMAREA”.

Presa și „desmințirile” dlui general Averescu.

Ziarul „Adevărul” sub titlul: „Desrobiți și desrobitori” scrie următoarele:

Interviul cu mareșalul Averescu, pe care l-a publicat „Universul” și prin care opinia noastră publică a aflat că d-sa ar fi împărțind pe români în două categorii: în desrobiți și desrobitori, a provocat cu drept cuvânt o impresiune, despre care, cel mai puțin lucru ce se poate spune, este, că a fost stranie.

De aceea toată lumea a așteptat o dezmințire categorică. Această dezmințire categorică nu a venit. Dar a venit un articol explicativ al mareșalului, articol al cărui sens este că d-sa nu a acordat nici un interviu colaboratorului „Universului”, ci că acesta asistând la o discuție politică între diferiți români cari călătoreau pe Dunăre, discuțiune la care a luat parte și șeful partidului poporului, a redat mai mult sau mai puțin exact ceea ce mareșalul a spus în decursul acestei discuțiuni.

Pentru a fi drepti vom recunoaște că un ziarist nu trebuie să publice ca interviu, decât ceea ce i se dă anume pentru a fi publicat ca interviu. Tot pentru a fi drepti, vom recunoaște că vorbe spuse într'o conversație particulară, într'o călătorie de agrement și pentru a face ca vremea să treacă, nu au și nu pot avea caracterul unor declarații solemne, cum sunt cele destinate publicității. Iarăși însă pentru a fi drepti, trebuie să spunem, că asemenea enunțări făcute într'o conversație privată, exprimă mai bine gândul întâi al vorbitorului, decât declarațiile solemne pe cari le fixează pentru uzul publicității.

D. mareșal Averescu are deci convingerea că trebuie să existe o deosebire între românii din provinciile liberate și cei din vechiul Regat; că rău s'a făcut că s'a dat guvernarea ardelenilor și că ar fi fost posibil să nu li se dea, adică să fie tratați într'un fel de cetățeni de o categorie inferioară; că puteau și pot fi luați într'un guvern, ca un fel de garnitură estetică, de un șef regătean, dar că n'au dreptul să ceară guvernul.

Concepția, sau dacă voiiți, teoria, este, cum am spus, cel puțin straine și credem că nici o judecată obiectivă și înțeleghătoare a realității vremii noastre nu o va împărțea. Poate însă că după efectul ce au produs gândurile d-sale ajunse la cunoștința opiniei publice printr'o indiscrețiune, d. mareșal Averescu va fi putut vedea greșala convingerii d-sale și nici nu va mai reveni, nici nu va mai insista asupra ei. Într'o convorbire fără răspundere și consecințe, omul necăjit de anume situații, spune multe. Dar șeful unui partid, fostul șef a două guverne și pretendentul la un nou guvern, trebuie să poată revizui greșelile de concepții și fapte, pe cari timpul împrejurările și manifestările opiniei publice, le dovedesc a fi greșite.

Ziarul „Lupta”, scrie:

De când s'a risipit popularitatea de pe

vremea când generalul Averescu amenința să ia puterea cu un „marș asupra Bucureștilor”, politica averescană este politica lui Incurcă-lume.

De câte ori publică vr'un manifest, vr'un apel ori ține vr'un discurs, sau face vre-o declarație, trebuie să urmeze „explicațiuni” din partea șefului politic al averescanilor.

Este cel mai rău înțeles, dacă nu cel mai neînțeles dintre oamenii noștri publici.

Cu toate acestea, a fost destul de clar când a spus dăunăzi că „nu s'a mai văzut dezrobiți, cari să guverneze pe desrobitori”.

Asta a fost afirmația — ca să nu zicem declarația, fiindcă nu-i place generalului Averescu cuvântul.

Or, de toate vorbește d-sa în explicația destul de lungă, dar destul de imprecisă, confuză, pe care o publică acum — afară de afirmația de mai sus, pe care însă nici n'o dezmințe, ba confirmă chiar termenii de „dezrobiți” și „desrobitori”.

Or, asta era chestia:

Un om politic care a fost de trei ori șef de guvern, care pretinde să mai fie și care judecă pe alți oameni politici, cărora li s'a încredințat conducerea guvernării, sub prisma de „desrobitor” față de niște „dezrobiți” — adică de niște sclavi emancipați, cum a emancipat Kogălniceanu pe țigani.

Da. D. Maniu nu e pentru generalul Averescu un om politic, nu e fostul conducător real al ardelenilor în cursul luptelor naționale sub opresiunea maghiară, nu e nici fostul președinte al Consiliului Dirigent al Ardealului, ci e un simplu „valah desrobitor” — exact cum l'ar califica un agitator maghiar oarecare.

Și asemenea afirmație, declarație, sau simplă reflexie, din partea unui ex-președinte de consiliu când face politică cu călătorii pe bordul unui vapor, nu merită relevarea care s'a făcut?

A! Că această relevare a stârnit în tot Ardealul indignarea și condamnarea cuvenită și că asta nu convine acum d-lui general Averescu — nu numai că se poate, dar suntem convinși.

Dar atunci, când are asemenea fel de a cugeta și de a simți, cel puțin să-l ție pentru d-sa, nu să-l comunice până și călătorilor cu care face curse de agrement pe Dunăre.

Ziarul „Patria” scrie:

Insfârșit mult trâmbițatele „explicațiuni” și „puneri la punct” ale dlui mareșal Averescu, asupra „pretinsului” interviu apărut în „Universul”, au văzut lumina zilei în „Indreptarea” de azi.

Constatăm, că d. mareșal Averescu:

Nu trage la indoială exactitatea declarațiilor apărute;

ba încearcă să le completeze în termeni și mai jignitori;

și adaugă nu știm cu ce rost, că d-sa n'a acordat un interviu propriu zis,

Consiliul de Coroană economic

Ziarul „Curentul” prin condeiul dlui inginer I. Scutaru propune spre o mai rapidă și competentă rezolvare a crizei economice convocarea unui Consiliu de Coroană economic, prezidat de M. S. Regele, la care să ia parte toți șefii de partide din țară.

Propunerea aceasta, nu numai originală, ci și sănătoasă este într'adevăr vrednică de relevat pentru că prin ea problema economică îmbracă proporțiile pe cari le comportă și i-se încearcă soluția pe care o merită.

Criza economică este o chestiune așa de complexă și cu repercursiuni așa de însemnate asupra Satului român, încât ameliorarea ei repudiază simplele expediente de pe o zi pe alta și necesitează o politică specială largă, o hotărâre care să emaneze dela factorii cei mai importanți ai țării. Or, aceste hotărâri și măsuri nu le poate lua decât un consiliu care să fie prezidat de însuși Regele și de șefii de partide din țară.

Nu numai un Consiliu de Coroană economic denotă că România își înțelege criza economică prin care trece și se năzuiește să ia măsurile cari să fie la nivelul pe care l'a atins această criză. Criza economică cere o soluționare urgentă și eficace. Măsurile de ameliorare se cer asigurate de o continuitate, care singură poate garanta îndreptarea situației precare din țară.

De aceea acordul partidelor în această chestiune, care este eminent de interes național, nu poate întârzia. Prezidarea Consiliului de către M. S. Regele va fi o garanție că măsurile luate nu vor putea fi schimbate de la o guvernare la alta de capriciul bizar al economiștilor.

Nu numai prin soluțiile mari ale unui Consiliu de Coroană economic, poate

fi ameliorată criza mare a economiei noastre naționale.

Guvernul național-tărănesc a dat destule dovezi că în chestiuni vitale pentru Statul român, nu înțelege să excludă pe celelalte partide, ci dimpotrivă a cerut întotdeauna concursul și ajutorul tuturor.

Dacă de multeori chemarea sinceră la colaborare n'a fost ascultată, ea ar trebui să-și aibă răsunet, cel puțin acum, când problema de față nu mai poate suferi nici o clipă în rezolvarea ei.

Dealtfel guvernul național-tărănesc a și preconizat măsuri de îndreptare a crizei prin distincții săi economști: d-ni ministri V. Madgearu și V. Mănoilescu. Amândoi pleacă dela aceleași premise, dar mijloacele de salvare a crizei sunt diferite. Într'un Consiliu de Coroană economic s'ar putea discuta în prezența M. S. Regelui și luând parte la discuții toți șefii de partide, ambele propuneri. Ori eventual, dacă vre-o altă propunere s'ar face de undeva, să se discute și aceasta.

Chestiunea e să se ia apoi imediate măsuri, pentru că de discuții ne-am săturat cu toții.

În timp ce atâția bani se cheltuiesc degeaba pe la diferitele stațiuni balneare de către favoriții sortii sunt în țară oameni cari sunt amenințați să n'aibă mâine o bucată de pâine. Salvarea agriculturii, soluționarea crizei economice echivalează cu salvarea țării.

VALER V. POGĂCEANU.

Cetiti și răspândiți „CHEMAREA”

deși nu neagă, că ar fi făcut aievea faimoasele declarațiuni. Ba nu uită să mai adauge, că d. Ciocărdia, corespondentul „Universului”, i-a făcut o eselență imprecisă. În asemenea condițiuni nici vorbă nu poate fi de vr'o retractare sau atenuare a tezei debitate, cu atâta îndrăzneală.

Asupra teoriei „desrobitorilor și desrobiților” ne-am pronunțat și dacă vom avea timp și loc vom mai reveni. Deastădată reținem din articolul „explicativ”, următorul pasaj, care servește drept completare a celor spuse și publicate în „Universul”, repetate în urmă în „Indreptarea”:

„... mă întrebam pe ce s'au întemeiat declarațiile revoluționare dela Alba-Iulia din 1918 și toate inovațiile introduse în așezământul nostru politico-administrativ, cu suprimarea autorității în timpul alegerilor, lăsând totul pe mâna bandelor electorale, prin imbucătățirea administrativă a țării, prin introducerea în Consiliul de Regentă, cu lovitură de Stat, a unei persoane, care nu avea alt titlu decât acela de a fi rudă cu unii ardeleni de marcă din guvern? Pe ce se bazează pretențiunea de a ne occidentaliza? Cum poate fi calificat curajul de a ne numi bizantini, balcanici și țigani?...”

Este nevoie să punem lucrurile la punct. Și anume:

1. Declarațiile „revoluționare” dela Alba-Iulia din anul 1918 „s'au întemeiat” pe dragostea nemărginită față de patriamă, pe conștiința națională desăvârșită, care ne-a îndemnat să-l servim și să ne jertfim pentru idealul național. Nesiliți de nimeni și departe de a sta sub porunca baionetelor, reprezentanții liberi aleși ai Ardealului s'au intrunit în anul 1918 la Alba-Iulia și au declarat unirea tuturor românilor. (Este adevărat, că ireidenta ungară susține teza contrară, care e identică cu aceea a dlui mareșal Averescu, că anume „hotărârile” dela Alba-Iulia din anul 1918 au fost aduse sub presiunea baionetelor. Dar noi am combătut întotdeauna pe Unguri, după cum îl combatem azi pe d. mareșal Averescu).

2. D. mareșal Averescu, cuprins de ură inexplicabilă față de Români din provinciile alipite nu vrea să audă azi de descentralizare. Dar pe când se găsea la

guvern, ministrul său de interne, d. Argetoianu, a întocmit un proiect, care se baza pe cea mai largă descentralizare, mai largă, ca cea de azi, creiând „regiuni”.

3. D. mareșal Averescu contestă libertatea alegerilor făcute sub guvernarea dlui Maniu. Dela omul, care a prezidat alegerile sălbatice și banditești din vara anului 1926, și sub guvernarea cărnii în anul 1921 la alegeri parțiale pentru întâioară s'au furat urnele în România, asemenea declarațiuni constituie cel puțin o îndrăzneală.

4. D. mareșal Averescu atacă azi, cu o eleganță improprie pentru un mareșal, pe fostul regent Sărățeanu. D. Averescu afirmă, că d. Sărățeanu nu avea alta calitate, decât, că este ruda cu d. Mihaiu Popovici.

Noi ne permitem să-i aducem aminte dlui mareșal Averescu, că d. Sărățeanu mai avea și alte calități și anume, că a fost consilier la Inalta Curte de Casație și că a fost ministru de interne în primul guvern prezidat de d. general Averescu. Dacă d. mareșal Averescu are asemenea considerațiuni față de foștii lui colaboratori, față de fostul lui ministru de Interne, n'avem nimic de zis.

5. În ce privește termenii de „țigani și balcanici” ne permitem să observăm, că noi n'am folosit acești termeni asupra regăteșilor în general. Dimpotrivă am accentuat întotdeauna, că pentru greșelile unor „apostoli” de contrabandă, nu poate fi făcut vinovat un popor și o regiune întreagă. Aceia însă, cari au folosit termenii citați de d. Averescu, sunt tocmai redactorii ziarului „Cuvântul”, ziar care face azi politică averescană.

Ziarul „Universul” unde au apărut declarațiile, face următorul comentariu:

„Lăsând la o parte chestiunile de formă, în fond d. mareșal Averescu nu opune nicio desmințire declarațiilor ce le-a făcut redactorului nostru d. N. Ciocărdia, în prezența și a altor persoane, de oarece recunoaște că „d. Ciocărdia a redat în articolul d-sale exact cuvintele mele” și cele relatate de redactorul nostru „sunt imaginea realității”, și numai le completează și le explică”.

Vizita escadrei britanice Soluții inoportune și inedite

Abia s'a semnat convenția comercială dintre statul nostru și Anglia și trei unități ale flotei engleze ne vizitează la noi, acasă. Marea Neagră a primit cu o largă ospitalitate în apele ei profunde pe prietenii din țara prietenă iar oficialitatea românească le-a acordat onorurile cuvenite.

Evenimentul a fost subliniat în adevărata lui importanță de către întreaga presa românească, care nu și-a putut stăpâni entuziasmul și bucuria de a putea saluta pe pionierii țării, care deține titlul de regina mărilor. Pentru noi acest eveniment are și o valoare practică covârșitoare.

Frontierele țării noastre sunt prea pândite de prea mulți dușmani pe cari îi avem, nu din vina noastră. Printre ei, Rusia Sovietică, bolșevicii flamurei roșii, nu sunt cei mai de disprețuit. Socoțim chiar că față de ei, ochiul nostru trebuie să stea mai veghetor și brațul nostru mai înarmat.

Totuși dacă la Nistru granița ar fi mai facilă de apărat, la Marea Neagră situația ar fi mai încredințată. Marina noastră militară e încă la începutul dezvoltării ei. Abia acum se deschide drum de realizări întru crearea unei flote

militare puternice, capabilă de rezistență flotei roșii.

Până atunci ochii noștri ne sunt îndreptați către prietenii și aliații noștri, între cari — în această ramură — locul întâiu îl deține Anglia.

Ne bucurăm sincer că prin diferitele convenții am cimentat prietenia României față de statul englez. Spre pildă, convenția comercială semnată recent de șeful delegației române d. deputat Viorel V. Tilea, deschide drum larg de schimb între produsele românești și cele engleze. O epocă nouă de înlesnire reciprocă a comerțului celor două țări și deci o mână comună de îndreptare a crizei economice generale care bântuie azi Europa, asigură tot mai mult durabilitatea prieteniei dintre noi și Regina Mărilor.

Vizita escadrei engleze, este un eveniment ce ajută și confirmă hotărâtor năzuințele de colaborare și sinceră prietenie între Anglia și România.

Deaceia, nu putem decât să ne asociem din inimă confrăților noștri dela celelalte ziare românești și să dorim distinșilor oaspeți, un fierbintc: Bine-ați venit!
„Chemarea.“

Problema creditului agricol.

Propunerile dlui ministru V. Madgearu

Din memoriul dlui ministru V. Madgearu, înaintat delegației economice a guvernului, reproducem următorul fragment, cu privire la criza de credit.

Criza creditului agricol este o parte integrantă din criza generală de credit ce stăpânește întreaga noastră viață economică.

Aspectele în care ea se înfățișează sunt următoarele:

a) Lipsa de credit pentru împlinirea celor mai presante nevoi de numerar ale agriculturii, industriei și comerțului și pentru exploatare și investițiuni;

b) Condițiuni grele de împrumut: garanții greu de procurat și dobânzi enorme deseori cu caracter de cămătărie;

c) Supra îndatorarea agricultorilor, industriașilor, comercianților și particularilor.

Cauzele crizei de credit se pot rezuma, în mod schematic la următoarele:

a) Situațiunile anormale create prin trecerea dela inflațiune la deflațiune, în scopul revalorizării leului.

În perioada de inflațiune s'au dezvoltat dobânzi enorme ca rezultat al temerei față de perspectiva unei noi devalorizări și a imposibilității de a vedea clar situațiunea datoriilor și valoarea garanțiilor oferite.

În perioada de deflațiune nivelul dobânzilor a fost menținut prin ratificarea numerarului.

b) Sporirea numărului băncilor și micșorarea efectivă a mijloacelor și a capacității lor de credit. Sporirea nivelului dobânzilor prin creșterea cheltuelilor de administrație și acordarea unor procente ridicate pentru depozite, pentru atragerea lor.

c) Delaborarea organizației creditului ipotecar urban și rural ca urmare a desorganizării pieței interne de scrisuri funciare.

Inlocuirea formei normale de credit ipotecar prin forme anormale

(credit bancar sau particular cu dobânzi urcate și pe termen scurt).

d) Delaborarea organizației de credit bancar prin transformarea băncilor mari și mijlocii în bănci de afaceri, fără considerarea pericolului mobilizării mijloacelor proprii și mijloacelor străine (a depozitelor în special).

Cauza agravantă: amestecul băncilor în operațiile de „naționalizare“ forțată a industriilor din noile teritorii.

e) Devierea Institutului de emisiune dela misiunile lui normale și implicarea sa în toate categoriile de finanțări fără preocupare de lichiditatea portofoliului acceptat la reescompt.

f) Întreruperea curentului de aprovizionare regulată cu capital din afară, pentru investițiuni și finanțări de afaceri industriale și comerciale de export și de import, determinat de diferite împrejurări (instabilitatea monetară, lipsa de securitate generală, legislație xenofobă, discreditul comerțului în urma aranjamentelor forțate pentru plățile datoriilor în valută forte și a șicanelor în cursul aplicării, etc.).

g) Aglomerarea datoriilor Statului la furnizorii săi, rezultată dintr'o gestiune bugetară desordonată.

h) Stabilizarea provoacă prin automatism ei propriu o criză de asanare.

Reintroducând condițiunile normale de reescompt, restrânge pentru o perioadă de timp alimentarea pieței interne de credit. Durata acestei restricțiuni de credit depinde de capacitatea de reacțiune a organismului economic și în special a instituțiunilor bancare la noua situațiune a Institutului de emisiune. Pentru că, emisia de bilete de bancă este în funcțiune de:

1. Numărul și valoarea tratatelor comerciale ce îndeplinesc condițiunile de reescompt;

2. de mișcarea aurului și devizelor.

Cu o perversă predilecție se desbăte în presă, se discută în conversații de cafeenea și de colț de sradă, așa zisul guvern de personalități, iar mai sporadic guvernul uniunii naționale. La presa, care se pretinde bine informată, riscă în a da publicului cetitor aceste soluții, ca având sorgintea în însăși înalta intențiune a Regelui.

Intrucât soluțiunile se ofer, când urmează a se rezolvi o chestie și dacă nu de o urgență acută, dar cel puțin de una iminentă, să vedem dacă e cazul, ca să discutăm măcar aceste soluțiuni și dacă da, sunt ele conforme cu chestia de rezolvat, sau sunt simple născodiri fanteziste ale pescuitorilor în apă tulbure.

Cei, cari militează cu o înduioșătoare asiduitate și perseverență pe lângă guvernul de personalități, pretind, că partidele politice s'au dovedite inapte și incapace a governa și că în urma incapacității lor a ajuns țara în situația de azi, din care nu va putea ieși la liman, decât prin măsurile dictatoriale ale unui guvern de personalități, impuse la conducere prin Suveran.

Pentru a demonstra falsitatea a acestei premise, cred că nu e necesar a face o incursie în istorie, sau trecutului prea îndepărtat, ci ajunge ca în perspicacitate obiectivă să judecăm intensă și rodnică activitate a partidului național-tărănesc, care actualmente guvernează.

În adevăr, în scurtul timp de când prin voința cvasi unanimă a națiunii s'a înscăunat la putere guvernul domnului Maniu, a dat o puternică dovadă de capacitate de a governa a partidului din care face parte acest guvern. Îmbunătățirea și normalizarea raporturilor externe a țării noastre, urmare cărei îmbunătățiri poporul nostru se bucură în streinătate de acel prestigiu, pe care atât în urma calității și însușirilor sale, cât și în urma contribuțiunii sale în decursul scurgerii vremii la progresul și apărarea civilizațiunii aici în orientul îndepărtat, îl binemerita deja de mult, apoi legiuirile democratice cari necontestat își vor produce efectul lor binefăcător traducând în viață vie bunele intenții cuprinse în el. Apoi îmbunătățirea vizibilă a moralității publice, sanarea moravurilor și împănăntenirea unui regim cu adevărat democrat garantând drepturile și libertățile publice, atât de greu câștigate, toate acestea nu fac altceva decât demonstrația capacității și vigozitatea partidului.

Dacă astfel se prezintă chestiunea

naturală că nu putem vorbi de incapacitatea partidelor de a governa în mod general. Prin urmare având la putere un partid care a ajuns a conduce treburile publice prin voința națiunii, și dacă acest partid se bucură și în prezent de încrederea și sprijinul poporului, avându-se în vedere că, fiind Stat constituțional, nici nu putem să ne gândim la înlăturarea dela putere a acestui partid până ce rămâne în cadrele programului în virtutea căruia și pentru realizarea căruia a primit mandatul națiunii.

Iată de ce soluțiunea guvernului de personalități sau de uniune națională este inoportună.

Dar admitând că situațiunea ar fi de atare, că ar reclama o schimbare de guvern, nici în această ipoteză nu ne putem opri la problema guvernului de personalități cu tendințe dictatoriale din două motive.

Până în prezent avem o constituție ca lege fundamentală, care cu puterea literă ei ne impregnează drumul de urmat în conducerea și guvernarea statului, iar pe de altă parte jurământul prestat asupra ținerii ei în sfințenie de către Rege și Popor ne obligă pe toți deopotrivă și fără excepție de a o respecta. În mod categoric ne este deci interzis a ne avânta la aventuri. Dar pe lângă acest poruncitor „veto“ al constituției istoria cu exemplele sale ne identifică pe deplin asupra coeficientului de risc a salturilor dictatoriale, cari prin natura lor excepțională au oprit progresul atâtor națiuni.

Iată de ce cuvântul dictatorial al unor cântăreți de operă politică, pe lângă faptul că este inoportun este și inedit.

Poporul român în calmitatea și cumințenia sa, după cum în trecut astfel și în prezent dând dovadă de o împunătoare maturitate politică nu are alt desiderat decât să fie lăsat în tihnă să-și muncească ogorul său și ca cei investiți cu suveranitate din suveranitatea lui să-și îndeplinească mandatul ce i-a încredințat întru binele și prosperarea țării. Poporul de prezent nu se gândește nici la dictatură, nici la guvern de personalități și fiind el singur în drept a decide și a-și croi soarta, a-și desemna conducătorii evident că cei nechemăți nu au menirea de a propune soluțiuni, pe cari poporul în urma structurii sale sufletești le respinge ab ovo cu îndignare.

Să înceteze deci jocul ce miroasă a dictatură.

Alh.

Scrisori dela Redacție.

Rubrica permanentă condusă de redactorul nostru special Tutankamen.

D. Stelian Constantinescu com. Dondirector. jud. Chiar la Fete. Desmint categoric că așa ști că D-ta ai mănjit onoarea corpului profesional din Cernăuți, desmint că așa avea cunoștință despre cecece e și firese să fii P. E. S. T. E. odatăce ești și Stelian, iar că devastezi generațiile tinere prin ființa-ți imposibilă iară și e logic odatăce porți numele acelu Constantinescu al cărui „epitet ornant“ și binecunoscut în lungul și latul țării, îți dă fotografia fidelă a Mataluții. Că apoi nu îți-e milă nici de copii mici vagabonzi pe cari temporar îi păstorești, eu cred că bătaia lui D-zeu tot nu va întârzia. Până una alta eu te recomand în grija și atențiunea dlui Ministru Iunian Grigore, care cunoscându-te desigur că va fi primul să te împiedice să comiți cecece comiți invocând calitatea de simpatizant al principiilor politice ale dlui Iunian. Dar D-ta știi că dl. Iunian în schimb nu simțizează cu faptele D-tale? Noi sperăm a nu greși crezând aceasta.

Dni Nemaș hájbeszhegyi és flótásfalvi Hegedűs, comerciant de sentimente nguroști. Oradea și jur. Ai vai strânic mai ești. Gimnastica svedesă cu care îți-ai antrenat șira spinării spre a se muia de tot îți-a reușit admirabil. Era și firese odatăce în timpul exercițiilor rumegai în gura-ți spurcată când texte din testamentul vechiu al lui Moise, când ode de alui Kálcsay. Ai vai grozav te-ai mai făcut. Noroc îți-e dragă szerencsétlenfalvi ori cum drac îți-am spus mai sus, că jidovii te declară de bun ungur, iar unguirii de jidov bun. Eu cu mintea mea slabă am o părere despre tine dracnfalvi (înțeleg, să fii împreună cu o dorință, pe care dacă aș

scrie, ce spunea gura. Pentru tine pájbeszhegyi. Eu nu înțeleg de ce legile nu ne admite acest lucru barem, ca și în cazul actual, când e vorba de oameni pe care toată lumea îi știe de excoici patentați de sentimente, ațâțând pentru bani două „nații“ în contra a treilea-i. Ai vai rău m'a luat gura pe dinainte, dar eu nici n'am oprit peana să să scrie, ce spunea gura. Pentru tine pájbeszhegyi aceasta e preapufin o să revenim.

Don Aviresco. Dezrobitorul Ardealului, Al-saciei, Cehoslovaciei, etc., etc., descoperitorul Americii (din Cluj), etc., etc.... Tutankamen fiind pela munte, abia acum a auzit despre desrobirea D-tale. Îți dați o săptămâna amănare, să-și poată și el spune părerea, informându-se ce ce balon ați slobozit iară în viața noastră politică! Până vine aprobare, Dv.; eu îmi iau amănarea de o săptămâna.

Dl. Nusbani Nusbani. com. Nusbani plasa! Nusbani, jud. Nusbani. Așa-i cum am mai spus. La ziar nu-s bani deloc, ai vrea glumule și pișcături cu sare, dar dacă n'am bani din ce să cumpăr sare? Să-i adun din lacrimile de răs ale cetitorilor ori din lacrimile de plâns ale mele, am eu socoteți bune, laudat, iubit, stimat pentru „corajia“ mea și lăsat vecinic fără nici un ban în buzunar. Voi fi eu Tutankamen, dar nu așa tare tutankamen să scriu pe placul aceluia cari mă cîtesc și nu ne plătesc. O să îi mai iau la rând pe aceștia. De silă bucuos o voi face.

Redactor responsabil:

Dr. A. T. MUREȘAN